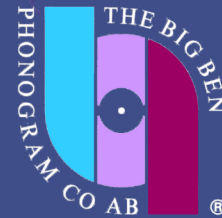

Gunnar de Frumerie
St. John's Eve

Malmö SymfoniOrkester
STIG WESTERBERG

Gunnar de Frumerie

Johannesnatten

Balett i två akter och fyra tavlor

Malmö SymfoniOrkester

STIG WESTERBERG

Akt I

Tavla 1: Kyrkvallen vid Jerusalem

16.58

1. Fanfar och Herodes' och Herodias' bröllopsmarsch
2. Bruddans och tärnornas dans
3. Salomes entré
4. Polska
5. Polka och Johannes entré
6. Johannes och Salome (pas de deux)

Tavla 2: Den märkvärdiga kvarnen

9.27

1. Häxornas första dans
2. Häxornas andra dans – Gammel-Jerk stoppar häxorna i kvarnhjulet, som börjar rulla – Förvandlade till de sju dödssynderna hoppar de ut och drar Salome med i dansen
3. Salomes kättjefulla dans inför Johannes, som flyr

Akt II

Tavla 3: Johannes anfäktelse

12.57

1. Johannes vända
2. Gammel-Jerks entré – Den stora frestelsen med Salome på tronen – Johannes hänförelse – Johannes häftiga ånger – De tre änglarna

Tavla 4: Midsommarfesten

13.03

1. Intåget på Herodes' kungsgård
2. Flickornas och gossarnas dans
3. Fanfar och de kungligas ankomst
4. Midsommarpolska
5. Midsommarlek
6. Johannes vrede – På Salomes befallning griper soldaterna Johannes och firar ner honom i brunnen
7. Vallåt — Soluppgång och Salomes botfärdighet

Big Ben Phonogram

A Big Ben Venture Partner Inc. company
© 1983, © 2012 Big Ben Venture Partner AB
Catalogue number: 486 571-001 4

Recording Date: June 1983
Recording Location: Musikhögskolan, Malmö, Sweden
Recording Producer: Henrik Halén
Balance Engineer: Göran Finnberg
Executive producer: Ben Hedenberg

Front Cover: Salomos Wisdom, Nordiska Museet
Photos: Anders Mattson
Design: Christian Wallbrand
English Translation: Eric Posselwhite
Format: AAD Stereo

Gunnar de Frumerie

St. John's Eve

Ballet in two acts and four pictures

Malmö SymfoniOrkester

STIG WESTERBERG

Act I

Picture 1: In front of the church in Jerusalem 16.58

1. Fanfare och Herodes' och Herodias' wedding march
2. Bride and bridesmaids dance
3. Salomes entrance
4. Polska (dance)
5. Polka and Johannes entrance
6. John and Salome pas de deux

Picture 2: The strange mill 9.27

1. The first Witches Dance
2. The second Witches Dance – Gammel-Jerk puts the witches in the mill wheel, which starts rotating - Transformed to the seven deadly sins he jumps out and pulls Salome with the dance
3. Salome's lust dance before St. John, who flees

Act II

Picture 3: St. John's temptation 12.57

1. John's agony
2. Gammel-Jerks entrance – The great temptation with Salome on the throne – St. John rapture – St. John fierce remorse – The Three Angels

Picture 4: The Midsummer festival 13.03

1. The advent of Herod's royal estate
2. The girls 'and boys' dance
3. Fanfare and the royal arrival
4. Midsummer Polska
5. Midsummer play
6. St. John anger – On Salome's command the soldiers arrests St. John and lower him into the well
7. "Vall" song – Sunrise and Salome's repentance

WARNING: All rights of the producer and of the owner of the performance, broadcasting and copying in any manner whatsoever will constitute infringement of such copyright and will render the infringer liable to an action at law. In case there is a perception institution in the relevant country entitled to grant licenses for the use of recordings for public performance or broadcasting such licenses may be obtained from such institution.

En svensk helaftonsbalett

Dåvarande balett-mästaren vid Kungliga Teatern i Stockholm, George Gé, var idégivaren till baletten Johannes-natten. Gé hade vid flera tillfällen besökt Dalarna och där fascinerats och inspirerats av de unika dalmålningarna. Hans entusiasm smittade av sig på operachefen Harald André som vände sig till Rune Lindström. Denne vävde samman historien om Johannes Döparen och Salome med den svenska midsommartraditionen som ett underlag för handlingen

i en stor balett. Musiken beställdes av Gunnar de Frumerie och dekoren av Stellan Mörner.

Det hela var mycket brådskande, enligt Gunnar de Frumerie egen berättelse. Han lyckades få ledigt från sitt arbete som pedagog under vårterminen 1947 och visar bland sina anteckningar att skissen till hela baletten blev färdig i februari det året. Instrumenteringen avslutades den 16 september 1947. Vid urpremiären på Operan den 1 april 1948 dansades huvudrollerna av Brita Appalgren (Salome), Teddy Rhodin (Johannes) och Julius Mengarelli (Gammel-Jerk). Dirigent var Sixten Ehrling. Senare uppfördes baletten på Stora Teatern i Göteborg,

1949, med Ivo Cramér som koreograf och som Johannes. På 1980-talet har baletten med stor framgång framförts på Malmö Stadsteater i koreografi och iscensättning av Elsa Marianne von Rosen.

Gunnar de Frumerie framhåller att han under komponerandets gång inte samarbetade med någon av de övriga inblandade. Skälet därtill var att han ville ha fritt spelrum för sin egen fantasi och ohämmat kunna hänge sig åt det skapande arbetet. När allt var klart kunde han tanka sig diskutera det hela och kompromissa om så skulle behövas. Men alla var mycket nöjda och ingenting ändrades. Det är viktigt notera att, som tonsättaren säger: "Inte en enda ton är tagen från folkmusiken, fastän det låter så!" De Frumerie har skrivit på "egen intuition". Det har alltså blivit dalakaraktär på alla de olika personerna, utom Johannes och Gammel-Jerk. De skiljer sig från de andra, den ena i sin tro, den andre i sin ondska. Här blir musiken annorlunda, för kontrastens skull.

I tonsättarens klippböcker finns ett personligt brev från operachefen Harald André, skrivet till en bemärkelsedag: "Det har för mig varit en stolthet och glädje att framföra Dina mästerliga sceniska skapelser och det är min förhoppning och övertygelse att de – jämte flera efterföljare – skola komma att utgöra bestående prydnader i vår nationella repertoar."

Det blev tyvärr inga fler sceniska verk utöver operan Singoalla och baletten Johannesnatten på grund av bristande tid. Men baletten har bevisat sin styrka och popularitet. Nu väntar vi, otåligt, på ett nytt sceniskt framförande av Singoalla. För Gunnar de Frumerie hade den melodiska gåvan. Han komponerade under mogen självrannsakan och utan att särskilt bekymra sig över härskande moderiktningar. Och han besatt en stark känsla för tradition.

Frank Hedman

A Swedish full-length ballet

The former ballet-master of the Theatre Royal, Stockholm, George Gé, was the initiator of the Ballet St John's Eve. Gé had on several occasions visited Dalarna and had there been fascinated and inspired by the unique kurbits paintings (Latin Cucurbita). Those paintings from Dalarna were all inspired by the stories in the Bible. They were true "naivists," giving all the biblical features local Dalarna traits and clothes. The first kurbits paintings appeared around the end of the 18th century and the tradition flourished up to the middle of the 19th century, His enthusiasm spread to Harald André, the director of the Opera. who approached Rune Lindström. The latter wove together the story of John the Baptist and Salome and the Swedish Midsummer tradition to form the basis of the action in a major ballet. The music was commissioned from Gunnar de Frumerie and the decor from Stellan Mörner.

The whole was required in a hurry, as Gunnar de Frumerie will tell you. He succeeded in obtaining leave of absence from his job as teacher during the spring term of 1947, and his notes show that the whole ballet was sketched out in February of the same year. The orchestration was completed on 16th September 1947. At the premiere, which took place at the Opera House in Stockholm on 1st April 1948, the principal roles were danced by Brita Appelgren (Salorrie), Teddy Rhodin (John the Baptist) and Julius Mengarelli (Gammel-Jerk). The conductor was Sixten Ehrling. The ballet was later performed at the Grand Theatre in Göteborg in 1949 with Ivo Cramér in the double role of choreographer and John the Baptist. In the 1980:s the ballet has been performed with great success at the Opera (Civic Theatre) in Malmö with choreography and production by Elsa Marianne von Rosen.

Gunnar de Frumerie emphasises that during the period when he was composing he did not collaborate with any of the others involved.

The reason for this was that he wanted to give his imagination free play and to devote himself to the creative work without restraint. When he was finished he could then think of discussing the whole work – and making compromises if necessary. But everyone was very satisfied and nothing was changed. It is important to record that – to quote the composer – "not a single note has been taken from folk music – although it may Sound like it!" He declares that he has written in accordance with his "own intuition". All of the characters have become Dala people with the exception of John the Baptist and Gammel-Jerk. They differ from the others, the one through his faith, the other through his wickedness. Here, for the sake of contrast, the character of the music changes.

In the composer's scrapbook there is a personal letter from the director of the Opera, Harald André, written on the occasion of a celebration. "I have been both proud and delighted to present your masterly scenic creations, and it is my hope and conviction that they, together with their many successors, will take their places as permanent embellishments to our national repertoire." There were unfortunately no further scenic works over and above the opera Singoalla and the ballet St John's Eve, on account of insufficient time. But the ballet has demonstrated its strength and its popularity. Now we await impatiently a new production of Singoalla. For Gunnar de Frumerie had the gift of melody. He composed with mature heart-searching and without particular preoccupation for prevailing fashions. And he possessed a strong feeling for tradition.

Frank Hedman

Tavla 1

Scenen är kyrkvallen vid Jerusalem där kurbitsmålaren placerat Salomos fina vita kyrka. Inte långt därifrån återfinns Kyrkkrogen, ett syndens näste. "Men nu måste ni beskåda en härlig syn," utropar Rune Lindström och berättar hur blåa krigsmän ställer sig strama vid kyrkporten och blåser i förgyllda lurar allt medan kung Herodes av Juda land förmäls vid Herodias, hans broders förra hustru. Här träder fram en ung flicka, vackrare än alla andra, men blekare än slätterblomman. Det är Salome, Herodias' dotter. "Som en bön om stillhet," vill dala målaren framställa henne. Plötsligt kommer Döparen, Johannes, som en domedagsprofet och varnar dem alla, ty Himmelriket är nära. Vredgad slår Johannes kronan från kungens huvud, det blir strid mellan Gammel-Jerks gesäller och Johannes som dock får hjälp av änglarna. "Och Salome, den slätterblomslika, fattade behag i Johannes."

Picture 1

The scene is the open space in front of the church in Jerusalem where the kurbits painter has placed Salomo's fine white church. Not far away is to be found the Church Inn, a den of iniquity. "But now you must look at a glorious sight" exclaims Rune Lindström, and relates how blue-clad warriors stand stiffly to attention at the church door and blow upon gilded horns while King Herodes of Judah and Herodias, his brother's former wife, are being married. A young girl steps forth, more beautiful than the rest, but paler than the lily. This is Salome, Herodias' daughter. "Like a supplication to tranquillity" – that is how the Dala painter wanted to portray her. Suddenly John the Baptist appears, like a prophet of doom, and warns them all that the Kingdom of God is at hand. Incensed, John strikes the crown from the head of the king, and a fight ensues between the apprentices of Gammel-Jerk and John who, however, receives help from the angels. "And Salome, the lily-like, found pleasure in John".

Tavla 2

En gång om året, på midsommardagen, uppenbarar sig den märkvärdiga kvarnen, genom vars stora hjul gamlingar kan få sin ungdom och skönhet åter. Hit kommer, frambesvärjande av Herodias, de sju häxorna. Med hjälp av Gammel-Jerk, djävulen, stoppas häxorna in i kvarnhjulet som börjar rulla. Skönt förvandlade till de sju dödsynderna kommer de ut och drar Salome med sig i dansen. Var och en: högmodet, girigheten, vreden, dryckenskapen, avunden, vällusten, andliga lättjan ger Salome en kjortel som gåva. Med fasa åser Johannes förvandlingen när hon kättjefullt dansar inför honom. Han flyr.

Picture 2

Once a year, on Midsummer Day, the remarkable mill, through whose great wheel the old can regain their youth and beauty, materialises. Here come the seven witches, conjured by Herodias. With the aid of Gammel-Jerk, the Devil, the witches are thrust into the mill-wheel, which begins to rotate. Transformed into the Seven Deadly Sins they emerge and drag Salome with them into the dance. Each one of them gives Salome a skirt as a present: pride, greed, gluttony, envy, drunkenness, anger, sloth. John witnesses the transformation with horror when she dances lustfully before him. He flees.

Tavla 3

Johannes vändas där han ligger på sin granrisbädd i öknen. Han frestas av Gammel-Jerk med Kronan, Spiran och Purpurmanteln. Men Johannes är ståndaktig. Då målar Gammel-Jerk upp sin sista frestelse: "Salome, den leende den slätterblomslika i den tunnaste klänning. (och snörliv.)" Och Johannes faller, dock räddas han till nytt hopp av trenne änglar.

Picture 3

John suffers torments as he lies on his bed of spruce twigs in the desert. Gammel-Jerk tempts him with the crown, sceptre and purple cloak. But John is steadfast. Gammel-Jerk then depicts his final temptation: "Salome, smiling, lily-like in the flimsiest gown and stays". And John yields, but is saved to new hope by three angels.

Tavla 4

På Herodes' kungsgård firar man midsommar med dans och fanfarer till kungaparets ära. Därefter, "vickande på höfterna och kastande ögon till höger och vänster", kommer Salome följd av De Sju Dödsynderna. Det blir midsommarpolska och midsommarlek men återigen avbryter Johannes glädjen: Gören bot, ty Himmelriket är nära! Herodes vill gripa honom men Salome avvärjer detta. För Johannes dansar hon på sitt mest förföriska sätt. Johannes stor emot och Salome vredgas, befäller soldaterna att kasta honom i brunnen. Gammel-Jerk och Herodias ger Salome idén att begära Johannes' huvud på ett fat. Salome dansar allt medan De Sju Dödssynderna tar tillbaka sina gåvor: befriad från sina kjortlar blir Salome åter den rena och slätterblomslika och inser nu sin förfärliga gärning.

Picture 4

Midsummer is being celebrated on Herodes' demesne with dancing and fanfares in honour of the royal couple. Then "with seaying hips and looking to right and left", Salome arrives, followed by the Seven Deadly Sins. The Midsummer polska is played, and Midsummer games, but once more John interrupts the merrymaking: Do penance, for the Kingdom of God is at hand. Herodes wishes to seize him, but Salome wards off this plan. She dances for John in her most seductive manner. John resists and Salome becomes angry and orders the soldiers to cast him into the well. Gammel-Jerk and Herodias give Salome the idea of asking for John's head on a platter. Salome dances while the Seven

Deadly Sin stake back their gifts: freed from her skirts Salome becomes once more the pure and lily-like and now realises her dreadful deed.

